

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний
педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри
Стрітьсвич Т.М.
«30» серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЖИВОПИС

Галузь знань **02** Культура і мистецтво

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність: **023** Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація

Освітня програма: **Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,**
реставрація

Факультет **Мистецький**

Форма навчання: **Денна**

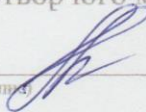
2019–2020 навчальний рік

Робоча програма **ЖИВОПИС** для студентів за спеціальністю: **023**
Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Розробники: Давидов В.М., старший викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну
Протокол від «30» серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Стрітьєвич Т.М.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	денна форма навчання*
Кількість кредитів ЄКТС – 8	Галузь знань 02 Культура і мистецтво (шифр і назва)	Нормативна	
Блоків/модулів – 1	Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Рік підготовки	
Розділів/змістових модулів – 4		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
		7-й	8-й
Загальна кількість годин – 204		Вид контролю:	
	екзамен	Диф.залік	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: 1й сем – 3 год/тиж 2й сем – 3 год/тиж	Освітньо-професійний рівень: Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Лекції	
		4 год.	-
		Практичні, семінарські:	
		-	-
		Лабораторні:	
		38 год.	38 год.
		Самостійна робота:	
		60 год.	64 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	-
Консультації:			
18	18		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «ЖИВОПИС» є надання студентам комплексу знань, умінь та навичок з живопису.

Завданнями вивчення дисципліни «ЖИВОПИС» є:

- вивчення закономірностей природи;
- усвідомлення принципів та методів реалістичного зображення об'ємної форми засобами живопису;
- підвищення культури сприйняття студентів та формування високих естетичних потреб;
- розвиток творчих здібностей на основі пізнання різних рівнів художнього образу;

- розвиток цілісного колористичного сприйняття;
- опанування уміннями та навичками живописного зображення, різними прийомами та техніками живопису;
- оволодіння етапами виконання живописного зображення засобами олійного живопису.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: матеріали, техніки та прийоми олійного живопису; принципи та методи реалістичного живописного зображення; методику виконання живописного твору; закономірності повітряної перспективи, особливості побудови колірної гами.

вміти: відображати дійсність засобами реалістичного живопису; використовувати прийоми та техніки олійного живопису, використовувати закономірності повітряної перспективи для передачі простору та середовища.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема		Лаб.	Сам
VII семестр			
Змістовний модуль 1			
Тема 1	Етюд кистей рук натурника з урахуванням характеру освітлення.	12	
Тема 2	Етюд фігури натурника з оголеними ногами на нейтральному тлі	12	20
Тема 3	Етюд пів фігури натурника з яскраво вираженими віковими особливостями	14	
Змістовний модуль 2			
Тема 1	Етюд пів фігури натурника з чітко вираженим джерелом освітлення та предметами побуту	18	
Тема 2	Етюди (короткострокові) пів фігури та фігури людини	10	20
	всього	66	76
VIII семестр			
Змістовний модуль 3			
Тема 1	Етюд жіночої півфігури фігури на сірому тлі	18	
Змістовний модуль 4			
Тема 1	Етюд одягненої сидячої фігури в контрастній колірній гамі	20	
	всього	38	76

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів/змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма		заочна форма	
	> 0	у тому числі	> 0	у тому числі

		л	п	лаб	інд.	Консультації	СРС			л	п	лаб.	інд.	Консультації	СРС
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12	13	14	
Блок/модуль 1															
Змістовий модуль 1.															
Тема 1. Етюд кистей рук натурника з урахуванням характеру освітлення.	36	4		12			20								
Разом за розділом/ змістовим модулем 1	34	4		12			20								
Тема 2. . Етюд ніг натурника з урахуванням характеру освітлення.	32			12			20								
Разом за розділом/ змістовим модулем 2	32			12			20								
Змістовий модуль 2.															
Тема 3. Етюд пів фігури натурника з руками	34			14			20								
Разом за розділом/ змістовим модулем 3	34			14			20								
Змістовий модуль 3.															
Тема4. Етюд одягненої фігури людини (сидяча).	40			20			20								
Разом за розділом/ змістовим модулем 4	40			20			20								
Змістовий модуль 4.															

Тема 5. Етюд стоячої роздягненої фігури людини з опорою на одну ногу.	26			20			27							
Разом за розділом/ змістовим модулем 5	26			20			27							
Усього годин	189	4		78			107							

5. Теми семінарських занять

Не передбачено

6. Теми практичних занять

Не передбачено

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Етюд кистей рук натурника з урахуванням характеру освітлення.	12
2	. Етюд ніг натурника з урахуванням характеру освітлення.	12
3	. Етюд пів фігури натурника з руками	14
4	. Етюд одягненої фігури людини (сидяча).	20
5	. Етюд стоячої роздягненої фігури людини з опорою на одну ногу.	20
	Разом	78

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
1	Етюд кистей рук натурника з урахуванням характеру освітлення.	20
2	Етюд ніг натурника з урахуванням характеру освітлення.	20
3	Етюд пів фігури натурника з руками	20
4	Етюд одягненої фігури людини (сидяча).	20
5	Етюд стоячої роздягненої фігури людини з опорою на одну ногу.	27
	Разом	107

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено

10. Методи навчання

Лекції, лабораторні заняття, самостійна робота.

11. Методи контролю

Поточне оцінювання знань студентів під час лабораторних занять, кафедральний перегляд, екзамен

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий тест (екзамен)		Сума
Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4		Перегляд	Екзем. Роб.	
T1	T2	T3	T4	T5			
12	12	12	12	12	20	20	100
60					40		

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Перегляд	
T6	T7	T8	T9		
20	20	20	20	20	100

Поточне оцінювання: здійснюється на лабораторних заняттях або на консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять чи при бажанні підвищити попереднє оцінювання). Оцінюється виконання практичного завдання в матеріалі за темою (аудиторна робота та самостійна робота).

Виконання практичного завдання (аудиторної та самостійної роботи) в матеріалі оцінюється за шкалою – від 0 до 12 балів (змістовий модуль 1,2), та від 0 до 20 балів (змістовий модуль 3,4).

12//20 б. – студент досконало володіє теоретичним матеріалом, самостійно поповнює свої знання, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання зображення, добре розуміє форму предметів, вірно виконує лінійно-конструктивну побудову та моделює форму засобами світлотіні, відчуває та вміло передає освітлення і тональні співвідношення між предметами, вміло застосовує закони лінійної та повітряної перспективи, самостійно аналізує та komponує зображення в аркуші, творчо підходить до вирішення завдання, охайно та у відведений час виконує завдання.

10//17 б. – студент добре володіє теоретичним матеріалом, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання, добре розуміє форму предметів та моделює її засобами світлотіні, відчуває та вміло передає в малюнку тональні співвідношення між предметами, вміло застосовує закони лінійної та повітряної перспективи, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші, охайно та у відведений час виконує завдання, проте іноді допускає незначні технічні помилки.

8//14 б. – студент орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, добре розуміє форму предметів та моделює її засобами світлотіні, відчуває та передає освітлення та загальні тональні співвідношення, застосовує закони лінійної та повітряної перспективи, проте допускає помилки щодо передачі тону або плановості, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші, охайно та у відведений час виконує завдання.

6//10 б. – студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, розуміє форму предметів та не завжди вдало моделює її засобами світлотіні, відчуває та не зовсім вдало передає тональні співвідношення та освітлення в постановці, застосовує окремі правила лінійної та повітряної перспективи, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача, виконує завдання у відведений час, не зовсім охайно.

4//7 б. – студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, розуміє форму предметів та не завжди вдало моделює її засобами світлотіні, відчуває та не зовсім вдало передає тональні співвідношення та освітлення в постановці, застосовує окремі правила лінійної та повітряної перспективи, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача, виконує завдання у відведений час, не зовсім охайно.

2//4 б. – студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, розуміє форму предметів, однак не моделює її засобами світлотіні, не відчуває та не передає тональні співвідношення та освітлення постановки, невдало застосовує графічні прийоми, не вдало komponує зображення в аркуші, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання.

0 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не виконав, або не завершив практичне завдання.

Підсумковий контроль з курсу: екзамен. В ході екзамену оцінюється якість виконання екзаменаційної практичної роботи (натурна постановка), та перегляд робіт, виконаних протягом семестру.

Виконання екзаменаційної практичної роботи оцінюється за шкалою – від 0 до 20 б.

18-20 б. – студент досконало володіє теоретичним матеріалом, самостійно поповнює свої знання, самостійно аналізує та komponує зображення в аркуші, дотримується методичної послідовності виконання зображення, уміє аналізувати закономірності лінійної та повітряної перспектив і застосовує їх під час зображення, уміє аналізувати та передавати зображення у відповідності до положення предметів відносно лінії горизонту, добре розуміє форму предметів та передає її засобами рисунку, відповідно передає характер освітлення, світлотінь, тон, матеріальність, охайно та у відведений час виконує завдання

15-17 б. – студент добре володіє теоретичним матеріалом, розуміє та відповідно застосовує поняття й терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання, вірно передає основні пропорційні співвідношення частин голови (ока, носа, губ, вуха), підпорядковує деталі великій формі, може виявити закономірності будови

форми частин голови (ока, носа, губ, вуха), охайно та у відведений час виконує завдання.

11-14 б. – студент орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, уміє аналізувати закономірності лінійної та повітряної перспектив і застосовує їх під час зображення, інколи допускає порушення лінійної перспективи, уміє аналізувати та передавати зображення у відповідності до положення предметів відносно лінії горизонту, інколи допускає помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів та вправно її передає допускаючи лише незначні порушення, які виправляє під керівництвом викладача, добре передає характер освітлення, світлотінь, тон, матеріальність, аналізує та відповідно komponує зображення в аркуші, охайно та у відведений час виконує завдання

8-10 б. - студент не завжди орієнтується в теоретичному матеріалі, не завжди впевнено та відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, не впевнено передає основні пропорційні співвідношення частин голови (ока, носа, губ, вуха), підпорядковує деталі великій формі під керівництвом викладача, не завжди може виявити закономірності будови форми, виконує завдання у відведений час

5-7 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, дотримується методичної послідовності виконання завдання під керівництвом викладача, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, допускає помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів але допускає значні порушення під час її графічного моделювання, допускає значні погрішності у передачі характеру освітлення, світлотіні, тону, матеріальності, komponує зображення в аркуші під керівництвом викладача, не охайно і не у відведений час виконує завдання.

1-4 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не впевнено та не завжди відповідно застосовує поняття та терміни, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, допускає значні помилки у зображенні предметів відносно лінії горизонту, розуміє форму предметів та допускає значні порушення під час її графічного моделювання, допускається значних помилок у передачі характеру освітлення, світлотіні, тону, матеріальності, не вдало komponує зображення в аркуші, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання

0 б. - студент не орієнтується в теоретичному матеріалі, не дотримується методичної послідовності виконання завдання, припускається значних порушень в передачі основних пропорційних співвідношень, не підпорядковує деталі великій формі, не може виявити закономірності будови форми, не охайно, зі значним запізненням виконує завдання.

Оцінювання на кафедральному перегляді здійснюється за шкалою – від 0 до 20 б.

18-20 б. На кафедральний перегляд представлено відмінно виконані, належним чином оформлені роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє системними професійними знаннями в повному обсязі та бездоганно виконує всі прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання кожної роботи в межах навчальної програми. Роботи демонструють розуміння і вміння застосовувати в практичній роботі закономірності композиції, перспективи, моделювати форму

засобами світлотіні, передавати тональні співвідношення, освітлення, матеріальність в графічному зображенні, володіння технічними прийомами малюнка.

15-17 б. На кафедральний перегляд представлено добре виконані, належним чином оформлені роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє професійними знаннями в повному обсязі та самостійно, правильно, впевнено виконує всі прийоми, технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Роботи демонструють розуміння і вміння застосовувати в практичній роботі закономірності композиції, володіння технічними прийомами малюнка, вірно взяті основні тонові співвідношення, передано особливості освітлення, але в роботах допущені незначні недоліки, які суттєво не впливають на якість робіт в цілому. Результат виконаної роботи повністю відповідає діючим якісним та кількісним показникам.

11-14 б. На кафедральний перегляд представлено загалом добре виконані роботи з кількома грубими помилками, в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє професійними знаннями та обсягом, передбаченим навчальною програмою. Правильно та впевнено виконує прийоми і технологічні операції, необхідні для виконання даної роботи в межах навчальної програми. Самостійно в повному обсязі виконує завдання відповідно до існуючих вимог. В роботах можуть бути допущені окремі неточності щодо композиції, моделювання форми або техніки виконання. Результат виконаних робіт в цілому відповідає діючим якісним і кількісним показникам.

8-10 б. На кафедральний перегляд представлено загалом посередньо, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент володіє основними професійними знаннями та правильно виконує переважну більшість прийомів і технологічних операцій, необхідних для даної роботи. Роботи не вирізняються технічною майстерністю. Мають місце суттєві помилки в застосуванні закономірностей композиції, законів повітряної та лінійної перспективи, невірно взяті тональні співвідношення.

5-7 б. На кафедральний перегляд представлено загалом посередньо, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи, що відповідають мінімальним критеріям оцінки, не в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент не завжди з розумінням відтворює основні професійні знання та з помилками виконує основні прийоми і технологічні операції, необхідні для даної роботи. Потребує консультації викладача. При виконанні роботи припускається значних помилок і неточностей щодо композиції, конструктивної побудови, тону. Результат роботи в цілому відповідає якісним показникам.

1-4 б. На кафедральний перегляд представлено загалом посередньо, зі значною кількістю недоліків, виконані роботи, що відповідають мінімальним критеріям оцінки, не в повному обсязі. Якість робіт свідчить, що студент без достатнього розуміння відтворює компоненти професійних знань та недостатньо усвідомлено виконує основні прийоми і технологічні операції. При виконанні роботи припускається помилок, які самостійно виправити не може. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам.

0 б. На кафедральний перегляд завершені та відповідно оформлені роботи та начерки студентом не представлені, або представлені лише окремі незавершені роботи. Результат виконаної роботи не відповідає якісним показникам.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно	не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни “Рисунок”.
2. Методичні рекомендації до лабораторних та самостійних робіт.

14. Рекомендована література

Базова

1. Беда Г.В. Основы изобразительной грамотыю Рисунок. Живопись. Композиции. М., 1981.
2. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Практическое пособие. – М.: Высш. шк., 1992.–270 с.
3. Одноралов Н.В. Материалы в изобразительном искусстве.- М., 1983.
4. Пучков А.С., Триселев А.В. Методика работы над натюрмортом. – М., 1982.
5. Ростовцев Н.Н. Рисунок. – М., Просвещение, 1986
6. Стасевич В.Н. Искусство портрета. – М., 1978.
7. Стасевич В.Н. Пейзаж. Катрина и действительность. – М., 1981.
8. Сухенко В.О. Рисунок. Навчальний посібник. – К., 2004. – 184 с., 125 іл.
9. Школа изобразительного искусства. - М.: Изобразительное искусство. – 1986.

Допоміжна

1. Авсеян О.А. Натура и рисование по представлению. – М.: Изобразительное искусство, 1985. – 152 с.
2. Васютинский Н. Золотая пропорция. – М.: Молодая гвардия, 1990.
3. Дюваль М. Анатомия для художников. – М. – Л., 1940.
4. Закс Ханнелоре Донателло. – Берлин: Мир искусства, 1988.
5. Капланова С.Г. От замысла и натуры к законченному произведению. – М., 1981.
6. Мастера искусства об искусстве. В 7-ми т. – М., 1965 – 67.
7. Молева Н., Белютин Э. Школа Ашбе. М., «Искусство», 1958.
8. Роден О. Сборник статей о творчестве. – М., 1960

9. Степанов А. Мастер Альбрехт. – Ленинградское отделение: Искусство, 1991.
10. Эрпель Фриц Микеланджело. – Берлин: Мир искусства, 1990.

15. Інформаційні ресурси